

คำพิพากษาศาลฎีกา

ภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับสัญญาซื้อขายลูกหนี้

บริษัท ก ได้ประมูลซื้อสินเชื่อกับธนาคารเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) เปิดประมูล โดยได้ซื้อสินเชื่อสองราย ซึ่งเป็นลูกหนี้บริษัทเงินทุน โดยมูลหนี้เงินต้นรวมดอกเบี้ย 340 ล้านบาท บริษัทฯ ซื้อมาในราคา 90 ล้านบาท ต่อมาบริษัทฯ ได้ฟ้องลูกหนี้ทั้งสองรายให้ชำระหนี้เงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ซึ่งบริษัทฯ และลูกหนี้ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความ และลูกหนี้ได้ชำระหนี้ที่ค้างตามมูลหนี้เดิม 235 ล้านบาท และดอกเบี้ยหลังวันทำสัญญาประนีประนอมยอมความ เป็นเงิน 5 ล้านบาท บริษัท ก ได้นำดอกเบี้ยจำนวน 5 ล้านบาทไปยื่นแบบและชำระภาษีธุรกิจเฉพาะแล้ว แต่เจ้าพนักงานได้ประเมินรายรับดอกเบี้ยเพิ่มเติมโดยนำเงินที่ได้รับชำระจำนวน 235 ล้านบาทมาคำนวณหาดอกเบี้ยตามอัตราส่วนของเงินต้นและดอกเบี้ยตามมูลหนี้เดิม ได้จำนวนดอกเบี้ยที่เพิ่มอีก 85 ล้านบาท บริษัทฯ จึงต้องชำระภาษีธุรกิจเฉพาะเพิ่มเติมพร้อมกับเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม บริษัท ก เห็นว่าการประกอบกิจการดังกล่าวเป็นการซื้อสินทรัพย์อันเป็นสัญญาซื้อขาย จึงไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าการที่บริษัทฯ ซื้อสินทรัพย์สินเชื่อธุรกิจจากบริษัทเงินทุนมีผลทำให้บริษัทฯ ได้รับโอนสิทธิเรียกร้องที่บริษัทผู้ขายเป็นเจ้าของ โดยเป็นผู้มีสิทธิเรียกร้องต่อลูกหนี้ให้ชำระหนี้ดังกล่าว ซึ่งเป็นหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ค้างชำระต่อเจ้าหนี้เดิม แม้บริษัทฯ จะไม่ได้เป็นผู้ทำสัญญาให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ก็ตาม ผลของสัญญาซื้อขายสินทรัพย์สินเชื่อธุรกิจทำให้บริษัทฯ ได้รับโอนสิทธิเรียกร้องและเป็นเจ้าหนี้ต่อลูกหนี้ดังกล่าวเช่นเดียวกับการบริษัทฯ ทำสัญญากู้ยืม การที่บริษัทฯ ดำเนินการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยเงินลงทุนสูง ต้องมีการดำเนินการต่างๆ และใช้ระยะเวลา ถือได้ว่าเป็นการประกอบกิจการโดยปกติเยี่ยงธนาคารพาณิชย์

เงินได้จากการกระทำผิดกฎหมาย

นาย ก มีเงินได้จากการพนันสลากกินรวบ (หวยใต้ดิน) ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าแม้เงินได้ดังกล่าวจะเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็เข้าลักษณะเป็นเงินได้จากการอื่น เป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร เงินได้พึงประเมินจากการพนันหวยใต้ดินไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายยอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ ประกอบกับโจทก์ทั้งสามไม่สามารถพิสูจน์ค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรได้จึงไม่สามารถหักค่าใช้จ่ายได้

คำวินิจฉัยกรมสรรพากร

การจำหน่ายหนี้สูญกรณีลูกหนี้ยื่นขอฟื้นฟูกิจการ

บริษัท ข ให้บริษัท ค กู้ยืมเงิน ต่อมาบริษัท ค ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลาง และบริษัท ข ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยคงค้าง ซึ่งศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการ เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2555 และลูกหนี้ต้องชำระหนี้ตามแผนให้กับบริษัท ข โดยจัดสรรชำระหนี้ร้อยละ 4.80 ของมูลหนี้เงินต้น ไม่มีดอกเบี้ยด้วยกระแสเงินสดของกิจการ ผ่อนชำระเป็นรายปีภายในระยะเวลา 3 ปี ต่อมาในเดือนมีนาคม 2556 ซึ่งเป็นเดือนแรกที่ครบกำหนดชำระหนี้

งวดแรก ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ จึงได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขแผน โดยยินยอมชำระหนี้ให้ในจำนวนที่สูงขึ้นเป็นร้อยละ 7.97 ของเงินต้น และขยายระยะเวลาผ่อนชำระจาก 3 ปี เป็น 7 ปี และเงินสดที่อาจได้รับเพิ่มเติม บริษัท ข จึงหรือว่า บริษัท ข ต้องจำหน่ายหนี้สูญเป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2555 ตามแผนฉบับแรก หรือรอบระยะเวลาบัญชีปี 2556 ตามแผนที่แก้ไขใหม่

กรมสรรพากรวินิจฉัยว่าบริษัท ข มีสิทธิจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ในส่วนที่ได้รับการปลดหนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่ศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และให้ถือเป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2555 การดำเนินการขอแก้ไขเพิ่มเติมแผนฉบับแรกเกิดขึ้นคนละปีกับปีที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนฉบับแรก หากบริษัท ข ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ตามแผนฉบับแรก และหนี้ส่วนที่ได้รับเพิ่มเติมตามแผนที่ขอแก้ไข บริษัท ข ต้องนำเงินดังกล่าวมารวมคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับชำระหนี้

รายได้ค่าบริการของธุรกิจปิโตรเลียม

บริษัท ง ประกอบกิจการสำรวจ ขุดเจาะ พัฒนา ผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการสำรวจยังไม่มีรายได้จากการผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ แต่มีรายได้จากการให้บริการคำปรึกษาเกี่ยวกับการสำรวจ ขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ แก่บริษัท จ โดยพนักงานของบริษัท ง และได้รับค่าตอบแทนจากบริษัท จ ในรูปเงินเดือน โบนัส และเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

กรมสรรพากรวินิจฉัยว่าค่าบริการที่บริษัท ง ได้รับจากบริษัท จ. ไม่ถือเป็นเงินได้อื่นใดที่ได้รับเนื่องจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม ตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ.2514 บริษัท ง จึงมีหน้าที่ต้องนำค่าบริการดังกล่าวไปเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร

International Tax & Corporate Tax

Wanna Suteerapornchai
+66 (0) 2676 5700 ext 10691
wsuteerapornchai@deloitte.com

Indirect Tax & Corporate Tax

Darika Soponawat
+66(0)26765700 ext 12784
dsoponawat@deloitte.com

Legal Services

Cameron McCullough
+66 (0) 2676 5700 ext 5015
camcullough@deloitte.com

Transfer Pricing & Customs Services

Stuart Simons
+66 (0) 2676 5700 ext 5021
ssimons@deloitte.com

Global Employer Services

Mark Kuratana
+66 (0) 2676 5700 ext 11385
mkuratana@deloitte.com

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/th/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries, Deloitte brings world-class capabilities and high-quality service to clients, delivering the insights they need to address their most complex business challenges. Deloitte has in the region of 200,000 professionals, all committed to becoming the standard of excellence.

This publication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this publication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this publication.

© 2014 Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyos Co., Ltd.